

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

1. Žák nadaný a mimořádně nadaný

Za **nadaného žáka** se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za **mimořádně nadaného žáka** se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Při identifikaci nadání/mimořádného nadání uplatňujeme tyto metody:

- pozorování žáků ve školní práci
- rozbor výsledků práce žáka
- portfolio žáka
- hodnocení testů a úloh
- rozbory se žákem a jeho rodiči

Pomoc při identifikaci a následné péči o nadaného či mimořádně nadaného žáka nám se souhlasem zákonných zástupců žáka poskytnou poradenští pracovníci KPPP (Krajské pedagogicko psychologické poradny).

Pro rozpoznávání a rozvíjení nadání/mimořádného nadání má základní vzdělávání zcela zásadní význam. Jde o období, které je dostatečně dlouhé pro systematické sledování žáků, pro rozpoznávání jejich nadání, pro vhodnou motivaci a rozvoj jejich nadání i pro možnost jejich uplatnění v konkrétních činnostech.

Nadání/mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky.

Specifika nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Vytváření vztahů u mimořádně nadaných žáků je ovlivněno jejich osobnostní strukturou, zejména převažujícím sklonem k introverzi. Tito žáci mívají také sklon k perfekcionismu,

jsou k sobě i okolnímu větu zvýšeně kritičtí, mají specifický druh humoru – to vše může ovlivňovat vytváření vztahů k vrstevníkům – spolužákům.

V době, kdy žáci vstupují do školy, je pro ně důležité, aby se stali členy komunity, do které patří věkem, a to i přesto, že tito žáci obvykle snadno komunikují s dospělými nebo staršími spolužáky. Často právě nadaní mají strach, že se jim nepodaří začlenit mezi vrstevníky.

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí k jejich specifickým.

Pro žáka nadaného či mimořádně nadaného se na doporučení školského poradenského zařízení (KPPP) vypracovává Individuální vzdělávací plán (IVP).

2. Individuální vzdělávací plán

Za zpracování a provádění IVP zodpovídá ředitel školy. Tvorbu, realizaci, úpravy a vyhodnocení IVP koordinuje školní speciální pedagog, který zadává úkoly jednotlivým pracovníkům.

IVP nadaného žáka/mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, se zákonnými zástupci žáka, se školním speciálním pedagogem, případně dalším pracovníkem školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, školní psycholog, ev. metodik prevence) a školským poradenským zařízením (KPPP).

IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, kteří budou seznámeni s doporučením školského poradenského zařízení (KPPP), a se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 Vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, z aktuálního doporučení školského poradenského zařízení (KPPP) a z realizovaných rozhovorů. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Školní speciální pedagog zajistí žádost a písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn, a stanoví termín zpracování IVP (nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení školského poradenského zařízení (KPPP), žádost a informovaný souhlas zákonného zástupce žáka), organizuje společné schůzky s rodiči/zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Pověřený pedagogický pracovník (třídní učitel, školní speciální pedagog, výchovný poradce, ...) seznámí s IVP všechny pedagogické pracovníky pracující se žákem a současně zákonného zástupce žáka, kteří tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Školní speciální pedagog po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Školské poradenské zařízení (KPPP) ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

Ze strany školy se na vyhodnocení IVP podílí třídní učitel a učitelé vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání/mimořádné nadání žáka, školní speciální pedagog, případně další zainteresovaný pracovník školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, školní psycholog, ev. metodik prevence).

3. Provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Při vzdělávání nadaných/mimořádně nadaných žáků bude způsob výuky vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciaci.

Mezi podpůrná opatření patří například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- vnitřní diferenciací žáků v některých vyučovacích předmětech
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- atp.

Některá výše uvedená podpůrná opatření lze realizovat pouze na doporučení školského poradenského zařízení (KPPP).

4. Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno školním psychologem, který je zároveň vedoucím školního poradenského pracoviště, jenž koordinuje jeho činnost, dále školním speciálním pedagogem, výchovným poradcem a metodikem prevence. Školní speciální pedagog je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem.

5. Zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola využívá nabídky Menzy ČR a realizuje Logickou olympiádu. Dále je v nabídce naší školy nepovinný předmět Šachy. V této souvislosti škola také spolupracuje se Šachovým klubem Zbrojovka Vsetín. Naše škola využívá i nabídky místní knihovny (Masarykova veřejná knihovna Vsetín) a jejího bohatého programu.

Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků). Škola v některých případech využívá i externí lektory.